

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIÉTÉ

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

Mardi

25-01-2011

Matin

Dinsdag

25-01-2011

Voormiddag

SOMMAIRE

- Question de Mme Colette Burgeon à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de l'Intégration sociale, sur "l'acompte lors d'une hospitalisation" (n° 2182) 1
Orateurs: **Colette Burgeon, Jean-Marc Delizée**, secrétaire d'État aux Affaires sociales, chargé des Personnes handicapées
- Question de Mme Rita De Bont à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de l'Intégration sociale, sur "la vente de chiens et de chats par des particuliers" (n° 2288) 2
Orateurs: **Rita De Bont, Jean-Marc Delizée**, secrétaire d'État aux Affaires sociales, chargé des Personnes handicapées
- Questions jointes de 4
- M. Manu Beuselincx à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de l'Intégration sociale, sur "le respect de la loi sur l'euthanasie" (n° 2293) 4
- Mme Marie-Claire Lambert à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de l'Intégration sociale, sur "la loi sur l'euthanasie" (n° 2303) 4
Orateurs: **Manu Beuselincx, Marie-Claire Lambert, Jean-Marc Delizée**, secrétaire d'État aux Affaires sociales, chargé des Personnes handicapées

INHOUD

- Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Maatschappelijke Integratie, over "het voorschot bij een ziekenhuisopname" (nr. 2182) 1
Sprekers: **Colette Burgeon, Jean-Marc Delizée**, staatssecretaris voor Sociale Zaken, belast met Personen met een handicap
- Vraag van mevrouw Rita De Bont aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Maatschappelijke Integratie, over "de verkoop van honden en katten door particulieren" (nr. 2288) 2
Sprekers: **Rita De Bont, Jean-Marc Delizée**, staatssecretaris voor Sociale Zaken, belast met Personen met een handicap
- Samengevoegde vragen van 4
- de heer Manu Beuselincx aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Maatschappelijke Integratie, over "de naleving van de euthanasiewet" (nr. 2293) 4
- mevrouw Marie-Claire Lambert aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Maatschappelijke Integratie, over "de euthanasiewet" (nr. 2303) 4
Sprekers: **Manu Beuselincx, Marie-Claire Lambert, Jean-Marc Delizée**, staatssecretaris voor Sociale Zaken, belast met Personen met een handicap

COMMISSION DE LA SANTÉ
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

du

van

MARDI 25 JANVIER 2011

DINSDAG 25 JANUARI 2011

Matin

Voormiddag

La réunion publique est ouverte à 10 h 06 par M. Hans Bonte, président.

De vergadering wordt geopend om 10.06 uur en voorgezeten door de heer Hans Bonte.

01 Question de Mme Colette Burgeon à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de l'Intégration sociale, sur "l'acompte lors d'une hospitalisation" (n° 2182)

01 Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Maatschappelijke Integratie, over "het voorschot bij een ziekenhuisopname" (nr. 2182)

01.01 Colette Burgeon (PS): Les établissements de soins sont libres de fixer le montant de l'acompte demandé au patient lors d'une hospitalisation. Toutefois, des maxima ont été fixés. Les montants réclamés doivent figurer sur la déclaration d'admission.

01.01 Colette Burgeon (PS): De verzorgingsinstellingen mogen zelf bepalen hoe groot het voorschot is dat ze de patiënt bij een ziekenhuisopname aanrekenen. Dat voorschot is echter geplafonneerd. Het aangerekende bedrag moet vermeld worden in de opnameverklaring.

Quels sont ces maxima et comment ont-ils été fixés? Quels sont les hôpitaux qui ne demandent pas d'acompte?

Wat zijn de maximumbedragen, en hoe werden die plafonds bepaald? Welke ziekenhuizen vragen geen voorschot?

L'Union nationale des mutualités socialistes propose d'interdire les acomptes pour les patients hospitalisés bénéficiant du maximum à facturer.

Het Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten stelt voor voorschotten te verbieden voor ziekenhuispatiënten voor wie de maximumfactuur geldt.

Qu'en pensez-vous?

Wat vindt u daarvan?

01.02 Jean-Marc Delizée, secrétaire d'État, au nom de Mme Laurette Onkelinx, ministre (*en français*): Les acomptes maximaux qu'un hôpital peut demander ont été fixés dans la convention nationale conclue entre les mutualités et les hôpitaux. Ils sont communiqués au patient dans la déclaration d'admission.

01.02 Staatssecretaris Jean-Marc Delizée, namens minister Laurette Onkelinx (*Frans*): Het maximumvoorschot dat een ziekenhuis mag aanrekenen, werd vastgelegd in de nationale overeenkomst tussen de verpleeginrichtingen en de verzekeringsinstellingen. Dat bedrag staat vermeld in de opnameverklaring.

Dans les hôpitaux généralistes et psychiatriques, le

In de algemene en psychiatrische ziekenhuizen

tarif préférentiel est fixé à 50 euros pour une chambre commune ou à deux lits, à 75 euros pour les personnes ayant un ou plusieurs enfants à charge et à 150 euros pour les autres. En chambre individuelle, il faut ajouter à ces différents montants sept fois le supplément de chambre.

Parmi les hôpitaux généraux et psychiatriques, en chambre commune ou à deux lits, il y en a 101 qui ne demandent pas d'acompte pour les bénéficiaires de tarifs préférentiels, 103 lorsqu'il y a des enfants à charge et 100 pour les autres catégories; pour les chambres individuelles, ces chiffres s'élèvent respectivement à 89, 91 et 89. Pour les hôpitaux généraux exclusivement, pour les chambres communes ou à deux lits, les chiffres sont respectivement de 35, 37 et 34 et, pour les chambres individuelles, de 23, 25 et 23.

Concernant les avances aux patients, la commission de convention hôpitaux-organismes assureurs a, lors de sa réunion du 18 janvier dernier, décidé de modifier la convention précitée en interdisant aux hôpitaux, à partir du 1er février 2011, de demander une avance aux patients bénéficiant du maximum à facturer et occupant une chambre commune ou à deux lits. En revanche, si ces patients font le choix d'une chambre individuelle lorsqu'une telle chambre n'est pas médicalement requise, l'hôpital pourra leur demander une avance de maximum sept fois le supplément de chambre.

01.03 Colette Burgeon (PS): Il s'agit d'une excellente nouvelle, dont il faut faire la publicité. Chacun doit pouvoir anticiper ce que lui coûtera son hospitalisation.

01.04 Jean-Marc Delizée, secrétaire d'État (en français): Je transmettrai vos remarques à la ministre de la Santé publique.

L'incident est clos.

02 Question de Mme Rita De Bont à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de l'Intégration sociale, sur "la vente de chiens et de chats par des particuliers" (n° 2288)

bedraagt het gunsttarief 50 euro voor patiënten in een gemeenschappelijke kamer of een tweepersoonskamer, 75 euro voor personen met een of meer kinderen ten laste en 150 euro voor de anderen. Patiënten in een eenpersoonskamer mag een bijkomend voorschot worden aangerekend van maximaal zevenmaal het bedrag van het supplement voor een een- of tweepersoonskamer.

101 algemene en psychiatische ziekenhuizen vragen geen voorschot voor een gemeenschappelijke kamer of een tweepersoonskamer aan wie een gunsttarief geniet, 103 vragen geen voorschot aan wie kinderen ten laste heeft en 100 vragen geen voorschot in de andere gevallen. Voor eenpersoonskamers gaat het respectievelijk om 89, 91 en 89 ziekenhuizen. Als we uitsluitend kijken naar de algemene ziekenhuizen, hebben we het respectievelijk over 35, 37 en 34 ziekenhuizen bij de gemeenschappelijke kamers of tweepersoonskamers, en respectievelijk over 23, 25 en 23 ziekenhuizen bij de eenpersoonskamers.

De overeenkomstencommissie verpleeginrichtingen-verzekeringsinstellingen besliste tijdens een bijeenkomst op 18 januari laatstleden dat de voornoemde overeenkomst zou worden aangepast en dat ziekenhuizen vanaf 1 februari 2011 geen voorschot meer zouden mogen vragen aan patiënten die in aanmerking komen voor de maximumfactuur en in een gemeenschappelijke kamer of een tweepersoonskamer liggen. Als deze patiënten echter voor een eenpersoonskamer kiezen zonder dat het uit een medisch oogpunt noodzakelijk is, zal het ziekenhuis een voorschot kunnen aanrekenen dat maximaal zeven keer het kamersupplement bedraagt.

01.03 Colette Burgeon (PS): Dat is zeer goed nieuws. Daar zou publiciteit aan moeten worden gegeven. Iedereen moet vooraf kunnen inschatten hoeveel een ziekenhuisopname zal kosten.

01.04 Staatssecretaris Jean-Marc Delizée (Frans): Ik zal uw opmerkingen aan de minister van Volksgezondheid meedelen.

Het incident is gesloten.

02 Vraag van mevrouw Rita De Bont aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Maatschappelijke Integratie, over "de verkoop van honden en katten door particulieren" (nr. 2288)

02.01 Rita De Bont (VB): Pour pouvoir prétendre à un agrément, les éleveurs et les animaleries qui vendent des chiens et des chats doivent se conformer à un certain nombre de règles en matière d'hébergement, de soins et de vente. Les particuliers qui proposent moins de trois portées par an ne doivent pas obtenir cet agrément, ce qui crée une concurrence déloyale.

Comment les contrôles sont-ils effectués en la matière? Le système est-il bien cohérent?

02.02 Jean-Marc Delizée, secrétaire d'État (en néerlandais): Je vous lis la réponse de la ministre Onkelinx. Les règles imposées aux éleveurs qui élèvent plus de deux portées par an sont inspirées par le souci d'assurer le bien-être des animaux. L'inspection du Bien-être animal n'a encore constaté chez les éleveurs qui n'élèvent que deux portées par an aucun problème de bien-être qui justifierait des conditions supplémentaires.

Les personnes qui achètent un animal chez un éleveur non agréé bénéficient d'une garantie. Les éleveurs agréés sont en outre tenus de fournir aux acheteurs des informations correctes, pour éviter les achats impulsifs. Cette garantie supplémentaire n'existant pas pour les éleveurs non agréés, ceux-ci ne peuvent publier des annonces que dans les magazines spécialisés et sur les sites internet. Les éleveurs agréés bénéficient donc d'un avantage commercial certain.

Le contrôle du commerce des animaux chez les éleveurs agréés et chez les particuliers n'est pas seulement effectué par l'inspection du Bien-être animal mais aussi par les services de police. De nombreux contrôles ont lieu après le dépôt de plaintes. Le nombre de plaintes a augmenté de 23 % en 2009 par rapport à 2008. Nous ne sommes pas en mesure, pour des raisons budgétaires, d'augmenter le nombre d'inspecteurs. Il en résulte un retard au niveau du traitement de nombreux dossiers.

Les plaintes concernant le bien-être animal peuvent être adressées à l'inspection du Bien-être animal et à la police. Les plaintes relatives aux animaux d'exploitation peuvent être déposées à l'AFSCA. Pour ce qui est des plaintes inhérentes aux escroqueries et aux fraudes, il existe différents points de contact.

02.03 Rita De Bont (VB): Les sites internet privés sont nombreux et constituent une concurrence déloyale à l'égard des vendeurs professionnels. Mais les moyens et le personnel semblent manquer

02.01 Rita De Bont (VB): Kwekers en dierenzaken die honden en katten verkopen, moeten aan een aantal regels voldoen op het vlak van huisvesting, verzorging en verkoop om in aanmerking te komen voor een erkenning. Particulieren die minder dan drie nestjes per jaar aanbieden, hebben die erkenning niet nodig, wat tot oneerlijke concurrentie leidt.

Hoe wordt dit alles gecontroleerd? Is het systeem wel sluitend?

02.02 Staatssecretaris Jean-Marc Delizée (Nederlands): Ik lees het antwoord van minister Onkelinx voor. De regels opgelegd aan kwekers die meer dan twee nesten per jaar kweken, zijn ingegeven door een bezorgdheid voor het welzijn van de dieren. De inspectie Dierenwelzijn heeft bij kwekers die maar twee nesten per jaar kweken, nog geen welzijnsproblemen vastgesteld die het opleggen van bijkomende voorwaarden noodzakelijk maken.

Wie een dier koopt bij een niet-erkende kweker, heeft recht op een garantie. Erkende kwekers zijn daarenboven verplicht om de kopers degelijke informatie te verstrekken, zodat impulsaankopen worden vermeden. Aangezien deze bijkomende garantie niet bestaat voor niet-erkende kwekers, mogen zij enkel adverteren in gespecialiseerde tijdschriften en websites. Daar ligt dus een duidelijk commercieel voordeel voor de erkende kwekers.

De controles op de handel in dieren bij erkende kwekers én bij particulieren wordt niet enkel uitgevoerd door de inspectie Dierenwelzijn, maar ook door de politiediensten. Heel wat controles gebeuren na klachten. Het aantal klachten steeg in 2009 met 23 procent ten opzichte van 2008. We zijn budgettair niet in staat om het aantal inspecteurs op te drijven, waardoor heel wat dossiers met vertraging worden behandeld.

Met klachten over dierenwelzijn kan iedereen terecht bij de inspectie Dierenwelzijn en de politie. Klachten aangaande landbouwdieren kunnen ook worden ingediend bij het FAVV. Voor klachten in verband met oplichting en bedrog zijn er de bekende aanspreekpunten.

02.03 Rita De Bont (VB): Er bestaan heel wat particuliere websites en die vormen wel degelijk een oneerlijke concurrentie tegenover de professionele verkopers. Maar blijkbaar zijn er niet genoeg

pour effectuer des contrôles inopinés. Il faudrait peut-être instaurer un *animal cop* sur le modèle néerlandais.

L'incident est clos.

03 Questions jointes de

- M. Manu Beuselinck à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de l'Intégration sociale, sur "le respect de la loi sur l'euthanasie" (n° 2293)

- Mme Marie-Claire Lambert à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de l'Intégration sociale, sur "la loi sur l'euthanasie" (n° 2303)

03.01 Manu Beuselinck (N-VA): L'euthanasie est reconnue comme un droit au choix pour tout malade qui se trouve dans les conditions arrêtées dans la loi du 28 mai 2002. Des voix s'élèvent aujourd'hui en faveur de la création de cliniques spécialisées dans l'euthanasie.

Comment le respect des droits légaux des patients est-il contrôlé? Qui est responsable de ce contrôle? Quels en sont les enseignements? Est-il exact que certaines institutions imposent des règles supplémentaires?

03.02 Marie-Claire Lambert (PS): La suggestion d'un professeur de la VUB, spécialiste en médecine palliative, de créer dans notre pays une clinique de l'euthanasie fait débat. Cette institution pourrait pallier les manquements constatés sur le terrain, dans l'application de la loi du 28 mai 2002 en la matière.

Selon ce professeur, de nombreux hôpitaux ne pratiquent pas l'euthanasie. Ces établissements empêcheraient donc les médecins et les patients d'y recourir.

Que vous inspire cette suggestion de créer une clinique de l'euthanasie? Y a-t-il eu des plaintes de médecins ou patients empêchés de recourir à l'euthanasie à cause de la philosophie de l'établissement de soins? L'idéologie de ces établissements est-elle clairement affichée et communiquée au patient?

Le professeur dénonce les hôpitaux publics qui refuseraient cette intervention et plaide pour que soient remis en question leur statut et leur financement.

Quel est votre avis à ce sujet?

middelen en mensen om daarop ongevraagde controles uit te oefenen. Misschien moeten wij naar Nederlands voorbeeld een *animal cop* oprichten.

Het incident is gesloten.

03 Samengevoegde vragen van

- de heer Manu Beuselinck aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Maatschappelijke Integratie, over "de naleving van de euthanasiewet" (nr. 2293)

- mevrouw Marie-Claire Lambert aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Maatschappelijke Integratie, over "de euthanasiewet" (nr. 2303)

03.01 Manu Beuselinck (N-VA): Euthanasie wordt erkend als een keuzerecht voor iedere zieke die zich bevindt in de omstandigheden bepaald door de wet van 28 mei 2002. Nu gaan stemmen op om gespecialiseerde euthanasieklinieken op te richten.

Op welke manier wordt toegezien op de vrijwaring van de wettelijke rechten van de patiënten? Wie staat in voor dit toezicht? Wat zijn de bevindingen? Klopt het dat bepaalde instellingen bijkomende regels opleggen?

03.02 Marie-Claire Lambert (PS): Er is veel discussie over het voorstel van een professor palliatieve geneeskunde aan de VUB om in ons land een euthanasiekliniek op te richten. Zo een kliniek zou een oplossing kunnen bieden voor de problemen die in de praktijk worden vastgesteld, in die zin dat de wet van 28 mei 2002 betreffende de euthanasie niet altijd naar behoren wordt toegepast.

Volgens die professor passen veel ziekenhuizen geen euthanasie toe. Die instellingen zouden de betrokken artsen en patiënten dus de mogelijkheid om euthanasie te plegen ontzeggen.

Wat vindt u van het voorstel om een euthanasiekliniek op te richten? Zijn er klachten van artsen of patiënten die geen euthanasie konden toepassen wegens de filosofie van de zorginstelling? Wordt de filosofie van die instellingen duidelijk uitgedragen en aan de patiënt gecommuniceerd?

De professor hekelt de openbare ziekenhuizen die weigeren om de euthanasiewet toe te passen en pleit ervoor om hun statuut en hun financiering ter discussie te stellen.

Hoe staat u daartegenover?

03.03 **Jean-Marc Delizée**, secrétaire d'État (*en néerlandais*): Je vais vous donner lecture de la réponse de la ministre de la Santé publique.

Aux termes de la loi du 28 mai 2002, l'euthanasie n'est pas punissable si elle est pratiquée par un médecin dans les conditions légales. Aucun médecin ne peut être obligé à pratiquer une euthanasie.

C'est la Commission fédérale de contrôle et d'évaluation de l'euthanasie qui contrôle l'application de la loi. Le médecin qui pratique l'euthanasie complète une déclaration qui expose les circonstances dans lesquelles l'euthanasie a été effectuée et l'envoie à la commission qui vérifie, sur la base du premier volet – anonyme – de ce document si l'euthanasie a été effectuée selon les conditions légales et suivant la procédure appropriée. En cas de doute, elle peut ouvrir le deuxième volet du document et lever ainsi l'anonymat. Si elle estime que les conditions n'ont pas été respectées, elle transmet le dossier au procureur du Roi.

(*En français*) En 2009, la commission a reçu 822 déclarations, mais elle n'a jamais transmis de dossier au parquet. Pour plus de statistiques, je vous renvoie aux quatre rapports présentés jusqu'ici par cette commission aux Chambres législatives.

Aux termes de l'article 3, § 2, de la loi, le médecin est libre d'ajouter des conditions complémentaires à celles déjà prévues pour justifier son refus de pratiquer une euthanasie. Il doit en informer en temps utile le patient ou la personne de confiance. Cette obligation revient au médecin et non à l'hôpital.

D'après mes informations, les plaintes relatives à ce sujet sont marginales.

Les propositions visant à créer une clinique d'euthanasie nécessitent un débat approfondi, qui dépasse le cadre des affaires courantes.

03.04 **Manu Beuselinck** (N-VA): Les médecins peuvent donc décider en toute autonomie ce qu'il adviendra.

La N-VA est opposée aux cliniques spécialisées dans l'euthanasie. Autant je tiens à souligner toute l'importance des soins palliatifs, autant je pense

03.03 Staatssecretaris **Jean-Marc Delizée** (*Nederlands*): Ik lees het antwoord van de minister van Volksgezondheid voor.

Volgens de wet van 28 mei 2002 is euthanasie niet strafbaar als ze door een arts wordt uitgevoerd onder de door de wet vastgelegde voorwaarden. Geen enkele arts kan verplicht worden om euthanasie te plegen.

De controle op de toepassing van de wet gebeurt door de Federale Controle- en Evaluatiecommissie Euthanasie. De arts die euthanasie toepast, vult een verklaring in die de omstandigheden toelicht waarin de behandeling is gebeurd en zendt ze naar de commissie. Op basis van een eerste en anoniem deel van dit document gaat die na of de euthanasie onder de vastgelegde voorwaarden en volgens de geëigende procedure werd uitgevoerd. In geval van twijfel kan ze het tweede deel van het document openen dat de anonimiteit opheft. Wanneer de commissie oordeelt dat de voorwaarden niet werden nageleefd, bezorgt zij het dossier aan de procureur des Konings.

(*Frans*) In 2009 heeft de commissie 822 verklaringen ontvangen, maar ze heeft nooit een dossier aan het parket overgezonden. Voor meer statistische informatie verwijs ik u naar de vier verslagen die deze commissie tot nu toe aan de wetgevende kamers heeft voorgelegd.

Luidens artikel 3, § 2, van de wet mag de arts bijkomende voorwaarden aan zijn ingrijpen verbinden. Hij mag dus bijkomende voorwaarden toevoegen boven op de bestaande bepalingen van de wet ter rechtvaardiging van zijn weigering om euthanasie toe te passen. Hij moet de patiënt of de vertrouwenspersoon daarover tijdig informeren. Deze verplichting berust bij de arts en niet bij het ziekenhuis.

Volgens mijn informatie werden er daarover slechts weinig klachten ingediend.

Over de voorstellen om een euthanasiecliniek te openen moet er een debat ten gronde worden gevoerd, maar dat valt buiten het bestek van de lopende zaken.

03.04 **Manu Beuselinck** (N-VA): De artsen kunnen dus autonoom beslissen wat er zal gebeuren.

N-VA is tegen gespecialiseerde euthanasieklinieken. Ofschoon ik het belang van palliatieve zorg onderstreep, moet er over worden

qu'il faut veiller à ce que tous les patients aient droit à l'euthanasie et à ce que la loi soit respectée rigoureusement.

03.05 Marie-Claire Lambert (PS): C'est un dossier sensible en termes éthiques. Dans certains hôpitaux, on constate un non-respect du droit du patient qui souhaite passer à l'euthanasie. Le débat reste ouvert.

L'incident est clos.

La réunion publique est levée à 10 h 23.

gewaakt dat alle patiënten recht hebben op euthanasie en dat de geldende wetgeving stipt wordt gevolgd.

03.05 Marie-Claire Lambert (PS): Dit is een ethisch beladen dossier. Men stelt vast dat het recht van de patiënt op euthanasie in bepaalde ziekenhuizen met voeten getreden wordt. Het debat is niet afgesloten.

Het incident is gesloten.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 10.23 uur.